

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo. **•GORENJEC•** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravništvo.

Glas iz selške doline o gorenjski kmetijski zvezi.

(Dopis.)

Na deželi mora trgovec biti tudi posestnik zemljišč, ako hoče, da izhaja in da more pošteno preživeti svojo rodbino. Na trgovca na deželi vse gleda, nanj pada večinoma ves narodni davek, in trgovec največ žrtvuje duhovništvu, kakor tudi cerkvi in šoli. Poleg tega mora opravljati vsa hlapčevska dela od ranega jutra do pozne noči, njegova družina dela na polju in doma, tako da se mora reči: trgovec na deželi je v prvi vrsti kmet, potem šele trgovec, čeprav je bil izučen v trgovini. Ta stan treba uničiti, kakor želi Šušteršičeva organizacija, samo zaradi tega, ker noče in ne more biti vsem neumnostim ljubljanskih gospodov za stafažo. A kjer ni odločnih trgovcev, tam ni treba konsumnih društev, tam se sme tudi odirati seveda na katoliški podlagi.

V naši selški dolini se popolnoma strinjamo s tem, da se osnuje «Gorenjska kmetijska zveza», katera naj bi skrbela za povzdigo živinoreje potom kmetijskih podružnic, za zavarovanje živine, posebno v planinskih krajih, in vsak okraj naj bi imel seznam živine, katero hočejo kmetovalci prodati. Ti kmetovalci bi potem poročali raznim trgovcem, ki kupčujejo z živino, kje in kaka živina je tuintam naprodaj. Tako bi bilo ustrezno zlasti mesarjem in trgovcem, ker bi se ti potem lahko pismeno obračali na vsako tako načelnitvo. Ravnotako bi bilo z žitom za prodaj ali pa z nakupom semen. Glavni odbor naj bi bil v Kranju in bi imel nalogo, preskrbeti odjemalce in zalagatelje z dobrimi semeni. Ta zveza naj bi tudi nadalje gledala na to, da bi solidni in pošteni kmetje dobivali cén kredit, osobito za nakup lepe plemenske živine, orodja ali strojev; nikdar

pa ne dovoljevati kredit, ako bi se dotični denar ne uporabil v svrhu napredka kmetijstva, kar bi morali razni zaupniki sporočiti glavnemu odboru. Dobro bi tudi bilo, ko bi se hranilnica v Kranju ali morebiti glavna hranilnica in posojilnica v Ljubljani v tem smislu preosnovala. Najlažje bi bilo to izvršiti potom kmetijskih podružnic, ako pa to ne bi bilo mogoče, tedaj naj bi se udje kmetijskih podružnic zavezali, da pristopijo tudi «Gorenjski kmetijski zvezi».

Nikakor se ne dá prerekati, da je ravno trgovec na deželi največ storil za povzdigo naprednega kmetijstva, saj on je prvi pričel z umno živinorejo, z izboljšanjem zemlje in s sadjarstvom. Nekateri so se mu smejali v začetku, ko pa so videli napredek, začeli so ga posnemati, in le čudno se nam sliši, da ga morejo javno in to v katoliških listih imenovati: oderuh, trot, pijavka na narodnem telesu in bogve kaj še vse. Mogoče je, da je bil kdaj kak trgovec, ki je zaslužil te priimke, kar je bilo pa većinoma vzrok, ker je bil še neizobražen. Dandanes kaj takega ni, in izglede imamo, da so bili ravno jako klerikalni trgovci morebiti najbolj surovi.

Prezreti pa pri «Gorenjski kmetijski zvezi» ne bi smeli tudi spoštovanih gospodov učiteljev, ki naj bi nam prevzeli vsaj pismena dela. Že zdavnaj je ovržena klerikalna trditve, da učitelj ni kmet, kajti on dobro pozna vse kmetijske potrebe in težnje, tudi se mora kolikor toliko učiti kmetijstva že v šolah, predno ga proglašajo učiteljem. Pismena dela nam bi tedaj opravljali gospodje učitelji, in bila bi v spretnih in marljivih rokah. Od našega kmetiča vendar ne moremo vsega zahtevati, ker je že itak preobložen z delom. Nikakor ne pretiravam, ako trdim, da moramo ne samo pri nas, temveč po največ krajih biti na nogah in na delu od polpetih zjutraj do desetih zvečer, ako hočemo napredovati gospodarsko in tudi politično.

Kmetijski trgovec.

V Kranju, dne 21. malega srpana.

Stara desnica. Vsi listi se v zadnjem času pečajo z zopetno sestavo desničarske večine. Zelo važno je, kako

Zahtevajte „Gorenjca“ v gostilnah in kavarnah!

pozdravljajo prejšnjo desnico razni češki državni poslanci. Dr. Stransky je rekel na nekem shodu, da je skupno delovanje Poljakov z Nemci nemogoče. Kar pa zadene katoliško ljudsko stranko, pravi govornik, se nam ni treba puliti zanjo. Dr. Šileny je izjavil, da češki narod ni izdal poljskega naroda, temveč vitez pl. Jaworski, in zategadelj se nadeja, da se bodo v prihodnjem zasedanju državnega zbora vse slovanske stranke združile proti nemški levici.

Naš cesar je obljubil deputaciji deželnega zbora goriskega, da pride sredi meseca kimavca osebno k slavnostim, ki se prirede povodom štiristoletnice združenja Goriske in Gradiskanske s habsburško monarhijo. Vzlic temu se slavnostni odbor ni zgenil, dokler ni dobil v vladnih listih krepkega sunka v rebra. Šele sedaj je deželni glavar dr. Pajerski pokazal slavnostni odbor. Lahoni so pokazali pri volitvi posebnega slavnostnega odbora, da hočejo kolikor mogoče prikrivati pravi značaj dežele, in so volili v ta odbor samo tri Slovence.

Istrski deželni zbor ni bil sklepčen, ker se ga slovanski in hrvaški poslanci niso udeležili.

Srbski kralj Aleksander je izdal dne 22. t. m. na narod poseben razglas, v katerem naznanja, da se je zaročil z vdovo Dragico Mašin, bivšo dvorno damo kraljice Natalije. Zoperstavlja sta se mu njegov oče Milan in ministrski predsednik Gjorgjevič, ki je vsled tega odstopil z vsemi ministri.

Ruščina v Ameriki. Na vseučilišču v Čikagu snujejo stolico za ruščino.

Vojna na Kitajskem. Podadmiral Aleksejev brzojavlja, da so se Kitajci, ko so bili premagani v Tientsinu, umaknili v Impani. Rusi so zasedli Impani. Utrdbe so vse zgorele, in ker se je bilo bati eksplozije, se je vojaštvo umaknilo iz njih in zasedlo mesto. Kitajci so zbežali proti Pekinu. — Kitajski poslanik je angleškemu ministrstvu zunanjih del naznanil, da so izvzemši Ketterlerja vsi inozemski poslaniki v Pekinu živi in zdravi, in da jih sčiti kitajska vlada. — Rojstni dan kitajskega cesarja se je praznoval s tako navdušenostjo, kakor še nikdar. Inozemce je to močno vznemirilo.

PODLISTEK.

Zborovalcem

glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Radovljici

dne 1. velikega srpana 1900.

Iz krajev vseh, od vseh strani,
kjer jezik naš se govori,
v Radovljico ste prihitali,
da se po jednom letu spet
tu danes bodete useli
za delo skupno na posvèt,
vi, ki nam stražite domove
in naše hčere in sinove
pred tujo branite rokó!
Zató vas tukaj zdaj srčno
pozdravljamo vsi, ki v tem mesti
ostali smo domovju zvesti,
in vsi vam kličemo v en glas:
Bog sprejmi vas, Bog čuvaj vas
in blagoslovi vaše delo,
da bode dober vspeh imelo!

Gospodarske stranke.

Dalje.

II.

Agrarno plemstvo.

Tega ni treba dosti označiti. V spominu so še tlaka, desetina in grajska mogočnost. Grajščak se je razvil kot neodvisen človek, ki je vpošteval le fizično moč svojega soseda. To mu je dalo neko moč, neustrašenost, sigurnost v nastopanju. Navadil se je poveljevati, navadil pa tudi brezobzirnosti. Ljubil je le samega sebe. Kralja svojega je smatral le za svojega družeta. Postavil se mu je po robu, kakor hitro mu kaj ni bilo všeč. Te lastnosti so podedovali njegovi otroci. Ko se v šestnajstem stoletju ojači kraljevska oblast, postane gmotno bogatejša in izkuša po različnih gospodarskih operacijah, da vzame plemičem kmeta kot vojaka in davkoplachevalca. Hudi boji nastanejo zaradi tega s plemiči, in dosti krvi je teklo. Veleposestnik-plemenitaš je mogel le tedaj dobro izhajati, če je imel zastoj delavce in tlačane, ki so bili neupogljivi. Čim bolj neuki, temboljši tlačani. Zato so malo skrbeli za šole in enake naprave. On sam si tudi ne muči možganov. — V tesni zvezi s temi kmetiki glavarji je stala duhovščina katoliške cerkve do reformacije. Ta dva faktorja sta urejevala delo in življenje kmetije. Katoliški duhovnik je pri tem uporabljal možgane, posvetni plemenitaš pa povečjem fizično moč. Temu gospodarstvu se je prikrojila vsa uredba katoliške cerkve. S tem gospodarstvom je zvezana in nanj ima najlepše spomine. Njeni višji duhovniki so bili iz plemenitaških rodov. Oni so bili gospodujoči in življenja veseli ljudje. Šola katoliškega klerusa in vsa uredba cerkvenega oskrbnitstva se danes goji ta duh gospodstva in dobrega življenja. Katoliški duhovnik smatra tudi še danes kmetijo z vsem za svojo domeno. To je stara navada, stara tradicija. Kmetija z vsem je bila fundus instructus grajščine in katoliških farovžev. Ta juristarija še danes neče umreti.

Dolgo sta se ta dva orjaka kmetske srednjeveške države branila proti meščanstvu in ž njim v zvezi stoječi

Pač dolgo je naš národ spal,
a spečemu tujčin jemal
vse, kar le mogel je doseči,
in dolgo šlo mu je po sreči,
da štel nam že je zadnje dni
misléč, da skoraj v last dobi
poslednji kos zemljé slovenske.
Pa vstali naši so možjé
in ž njimi vstale naše ženske,
in klic se je začul: Gorjé! . . .
Vstanite vi, ki še živite,
na delo, bratje, več ne spite,
poglejte, kaj se krog godí:
ko spimo mi, sovrag bedi,
po naši zemlji drzno sega
in naše ljudstvo v sužnost vprega!
Zgubili vojvodski smo stol,
zgubili domovine pol
in če še malo časa spimo,
še sebe tujcu izročimo!
Naš národ dvigati se jel
ter mreno raz oči si snel,

kraljevi oblasti. Kraljeva oblast se je morala v vsakem času ravnati po močnejši stranki. Meščanstvo si je pa sčasom pridobilo med kmeti svoje pristaše; postajalo je gmotno in duševno bogato in trdno. Kralji so uvideli, da je to silna moč in ker so hoteli dobiti davek ljudstva in vojake v svoje roke, sta meščan in kralj izkušala v hudem boju odpraviti fevdalno zvezo med agrarnim plemstvom in tlakarskim kmetom, kar se jima je konečno tudi posrečilo. Od tistega časa naprej sta prišla imenovana agrarna aristokrata nekaj ob veljavo, ali popolnoma vendar ne. Tako hitro se ne odpravi tako stara in zelo vkoreninjena gospodarska rasa. Da lažje ukroti te plemiče, jih je vzela v svojo službo, ko je ustanovila lastna sodišča in uradništvo. Osobito pa tedaj, ko je njen popravek v rediteljstvu kmetskega državnega življenja nehaj; ko so kmetje hodili z meščani in ko so si sami urejali gospodarstvo na podlagi že prostejše lastine. Posvetnim plemičem so se dala dobro plačana državna uradniška in vojaška mesta. Ta nova državna vlada z močnejšim kraljem pa je tudi duhovščino še vedno vpoštovala. V protestantskih deželah je organizirala duhovščino kot državno uradništvo. V katoliških deželah pustila mu je nekaj stoletij še ostala njena bogastva, v protestantskih pa so fevdalci in kralji konfiscirali premoženje duhovščine. Ali prepustili so cerkvam te novejšje državne vlade še precej prostora v kročenju mas.

Iz teh uradniških mest in veleposestev ter iz bogatih zalog katoliške duhovščine se borijo ti strankarji. Ker pa ni več brezplačnega tlačana, treba je delati z najetimi delavci in za trg, drugače se ne dobi potrebnega drobiža za življenje, ki je zdaj dosti bolj razvito in bogato.

Plemenitaši zahtevajo posebno pozornost državnih vlad za veleposestva ter za to, da se kmetiji dá taka postava, da bo moral kmet ostati na njej, da ne bo njegov naraščaj mogel iti v tovarne ter da se uravnajo potem tudi šole; skratka: da bo dosti poljedelskih delavcev, kar jih rabi plemstvo. Duhovščina katoliške cerkve je s tem kurzom zadovoljna in dela v svojem delokrogu zanj. Ona more s tem le pridobiti, ničesar pa izgubiti. Na ta

a da bi spet ne zadremali,
vzbujence dramite zdaj vi,
ki danes ste se tukaj zbrali,
in z vami se združimo mi,
da zaupljivo si povemo
kakó nadaljevati hčemo
svoj sveti in pravični boj
za mili dom in jezik svoj!
Poglejte krog te sinje góre
in v znožju holme in raván;
okó napiti se ne more,
takó je ta naš svet krasán,
in tam med griči divni Bled je,
ki domovine naše cvet je,
v ozadju pa Triglav v nebó
dviguje z belo se glavó!
Vsi kraji ti še last so naša
in morajo ostati nam,
čeprav za svoje že razglaša
pohlepnež tuj jih tuintam
in če jih tudi v zadnjem časi
že kaka nemška streha krási;

način more lažje dlje časa obdržati v katoliških deželah svoje precej močno stališče.

Pa ta stranka je še močna v nekaterih evropskih državah kontinenta. V Angliji so jo že v šestnajstem stoletju obglavili. V Ameriki je niso nikdar poznali. V protestantskih državah so ti agrarni aristokratje sami brez cerkve precej močni. Le v vprašanih, kojih rešitev bi koristila tudi njim, se od slučaja do slučaja zvežejo s katoličani. S to plastjo je v marsikaterem oziru tudi kmet združen. Povejmo tukaj nekaj o njem. Lastnik srednje kmetije v novejšem času noče imeti dosti opraviti z navedeno agrarno aristokracijo. Kmet uvideva, da mu je treba več zemlje, in njegova poželjivost sega po veleposestvih. Tudi kot plačan dninar noče več v grajsko delo. Ljudstva se množe, in sicer za milijone. In ti milijoni nimajo v sebi ponižnosti, ne pokorščine. Vsak, ki ostane na kmetiji, bi rad imel kaj lastne zemlje in veleposestva imajo v jedni roki na tisoče oralov. Kmet snuje svoja društva v obrambo kmetije, da je veleposestva ne požro. Kmet se sam uči, ne gleda na to, kako grajščak dela. On si hoče svoje gmotne moči ojačiti, da lažje pride do kakega lepega kosa grajščinske zemlje.

Z volilnim listom pa si hoče tudi v državnih vladah ojačiti stališče ter tako dobiti iz davkarskega denarja kaj pomoči v korist kmetije, pred vsem pa parlament in vlado prisiliti, da z uvoznimi, branilnimi davki kmetijo brani pred ameriškim, ruskim žitom in mesom. Na Nemškem imajo kmetje močno tako zvezo, ki šteje dvesto tisoč udov, razpolaga z denarjem za agitacijo in ima dobre agitatorje. Ta zveza ne vpraša pri volitvi kandidata po veri ali drugemu mišljenju; kandidat mora predsedstvu pismeno obljubiti, da se bo potegoval za zahteve kmetske zveze, in potem dobi glasove. Ta zveza druží protestantske in katoliške kmete. V tej zvezi ne vprašajo po veroizpovedanju. Vladi dela ta zveza marsikatero težkočo, ker centrum — to so katoliki vseh gospodarskih panog — ki je bil zdaj jeziček na tehtnici, in ki je enkrat pomagal industrijalcem, drugo agrarcem in tudi socialistom, mora potegniti s to kmetsko zvezo, ker drugače izgubi

saj ded tu zémlje le oddal,
kar sam je ni potreboval! —
A vendar, dragi, vrli brati,
brez straže skrbne zdaj puščati
ne smemo več lastnine té,
ker tujec, ki po svetu gré
in vidi kraj premnogoteri,
a lepšega od teh nikjeri,
bolj kakor mi ceniti zná
krasoto našega svetá
in dan za dnevom se mu huja
pohlepnost in zavist budi
ter zlate svote krog ponuja,
da naše bi pregnal ljudí.
Pa, oh, nesreče te naš rod
branita z nami tu, drugod,
svetnika Ciril in Metod
in nam sprosita, da postali
na svojih tleh svoj gospodar
in da tu tujcu bomo dali,
kar on domá nam daje v dar!

Fr. Selaki.

glasove svojih katoliških kmetov, ki so zdaj glavna nje-
ova podpora. Seveda ti kmetje tudi grajsko aristokracijo
silijo, da stopi na njih stran, in če veleposestniki nimajo
volilcev. Državne vlade in posebno sedanji nemški cesar
pa hoče iz Nemčije napraviti veliko industrijsko državo.
Ta zveza kmetov pa noče dosti vedeti o tem, ker misli
na to, da bi lastno žito in živino dobro prodajala, ter
inozemsko konkurenco odpahnila v stran. Danes šteje
Nemška država že 59 milijonov duš. Tekom desetih let
jih bo nemara že sedemdeset milijonov. Za toliko ne
more vsa nemška kmetija pridelati živil. Že sedaj bi se
moralo, če bi inozemske konkurence ne bilo, žito in meso
uvaževati. To bodo tudi kmetje sprevideli in spoznali, da
industrija tudi njim daje lepe zasluge. Prišlo bo jeden-
krat do sporazumljenja.

Gorenjci, hočete nemara s to strujo kreniti.
Iz sedanjega gospodarstva klije kaj takega. Nevarnost je,
če se nimamo omikanejšega kmeta, da se stvari organi-
zacija, katero potem farovž vzame v svoje roke. Je pač
treba previdnosti. — Po taki stanovski kmetijski organi-
zaciji težijo naši duhovniki. Z njo hočejo kmeta ločiti od
meščana ter tako še naprej gospodovati nad kmetijo, kakor
so doslej.

Pride še.

Dopisi.

Iz Kranja. (Koncert) »Godbenega kluba Narodne
čitalnice v Kranju« se je dne 22. malega srpana obnesel
sijajno. Nadeja, ki smo jo pred nekaj časom izrekli, da
bodemo skoraj čuli tudi težje kompozicije in imeli ob
njih pravi užitek, začela se nam je izpolnjevati. To je
bil koncert, kakeršnega si na deželi le misliti moremo!
Prišlo pa je tudi toliko občinstva, da je bil zadnji pro-
storček obsežnega vrta gospoda P. Mayrja zaseden. In
kar s posebnim zadovoljstvom povdarjamo, prišli so tudi
naši gospodarski in politični nasprotniki, tako da smo
se v prelepi harmoniji združevali v glasno in oduševljeno
ploskanje in odobravanje, ki je sledilo za vsako točko.
Godbeni klub je s tem postal pravi stožec, krog katerega
se bo odslej sukalo vse društveno življenje v Kranju. —
V ocenjevanje posameznih točk se nam je težko spuščati
zaradi pičlega prostora. Le nekaj opazk o vtisih naj za-
pisemo. Prva koračnica, ki se je svirala izven programa
samo zaradi točnosti začetka, bi bila lahko izostala.
Prva programska točka je bila zelo melodijozna in ži-
vahna koračnica. Kakor smo čuli, jo je zložil gospod ka-
pelnik Wogrolly sam, a v svoji skromnosti ni dal svo-
jega imena natisniti. Titlova overtura po slovanskih mo-
tivih je zelo nežna kompozicija, ki se prikupi poslušalcu
tako, zlasti ako se svira s toliko dinamično natančnostjo
kakor pri tem koncertu. Sploh se nam vidi, da je srečna
menjava dinamike pri »Godbenem klubu« njegova posebnega
odlikovanja vredna vrлина, za katero gre seveda priznanje
pred vsem neumornemu kapelniku gospodu Wogrollyju.
Takisto so nam prijale sledeče točke; 5. Döpflov karak-
terističen kvodlibet »Vrh stolpa«. Žal, da je naslov in
skladbo umel pravzaprav le tisti, ki je kdaj biva na
Dunaju in ki pozna veselo lahkoživo, življenje dunajsko. »Vrh
stolpa« se pravi »Vrh Štefanovega stolpa«, raz katerega se
gledalec ozira okrog po Dunaju in se mu ob tem vzbujajo
sladki spomini na ravnokar označeno dunajsko življenje. Dalje
7. Rosenkranzova fantazija »Moja Avstrija«, ki je posebno
veličastna skladba, polna lepih prehodov. Iz zadnjega kon-
certa dobro nam znani Baierjev potpuri iz baleta »Dunajski
valčki« se je igral še boljše od prvokrat in izzval zopet
burno pohvalo. Dobri znanci so nam tudi Parmovi »Mladi
vojaki«, o katerih samo to rečemo, da bi radi čuli večkrat
tako lepo koračnico. Od ostalih točk je bilo zelo ljubko

3. Czermakov valček »Od srca k srcu« in 8. * * * Od-
pusti mi!« — Čisti dobiček je bil namenjen godbi pro-
stovoljnega gasilnega društva. Če smo prav poučeni, je
došlo pri blagajnici 207 K.

K.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Tretji promenadni koncert bo jutri od 11. do 12. ure
dopoldne v »Zvezdi« z naslednjim sporedom: 1. Horn:
Slavnostna koračnica »Gorenjskega Sokola«; 2. * * *:
Valček iz narodnih pesmi; 3. Bér: »Express«, galop;
4. Diernig: Na straži, fantazija za krilni rog; 5. Hrvatska
koračnica.

Dobro znamenje. Od 11. rožnika, odkar je umrl
kranjski dekan gospod Mežnarec, do 25. malega srpana,
to je več kakor pet tednov, nismo imeli mrliča v Kranju.

Starinske najdbe. Gospod Jernej Pečnik, znani iz-
kopavalec starin, je v četrtek izkopal na občinskem svetu
v »Lajhu« tri grobe, v katerih je dobil troje dobro ohran-
jenih okostij iz dobe petega do šestega stoletja (fran-
kovske dobe). Mrliči so bili obrnjeni proti vzhodu. En grob
je bil nad dva metro globoko, v tem je bil nad 90 cen-
timetrov dolg, precej širok dvorezen meč, dva precej
dolga noža in 23 ostvi za pušice, pri drugih dveh
ni bilo ničesar najti. Gospod Pečnik je sedaj kopal le
za poskušnjo in namerava pozneje izkopavanje nadaljevati
z dovoljenjem mestne občine, ako bo dobil zadostne pod-
pore od c. kr. centralne komisije za umetne in zgodovinske
najdbe na Dunaju.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Nekateri vozniki
vozijo po mestu tako hitro in neprevidno, da se je vedno
bati večje nesreče, ker se jim je večkrat težko izogniti.
Bi li ne bilo umestno, če bi javni organi na take vozače
bolje pazili ter jih malo potipali naj si bode Peter ali Pavel.

Potresne prošnje. Golice za prošnje radi posojil
vsled potresa se dobijo pri gospodarski zvezi v Ljubljani,
kamor naj se obrnejo dotični kmetje, kateri so posojilo
dobili, in kjer se jim zastoj izpolnijo. Tako sta poročala
pred časom »Slovenec« in »Domoljub«. Pred nekaj dnevi
pa je prinesel neki kmet iz smledniške župnije tako iz-
polnjeno prošnjo v Kranj in hodil od Poncija do Pilata,
kaj hoče nadalje početi s to prošnjo. Prošnjo mu je baje
izdelal gospod državni poslanec dr. Krek in reči moramo,
da bi zadnji pisatelj kmetu prošnjo boljše izdelal, kakor ta
državni poslanec, ker rubrike dotične prošnje so bile kar
prečrtane, posestno stanje nič vpisano. Iz takih prošenj se
vendar vis. ministrstvo ne more prepričati o potrebi pro-
silca. Tu je razvidno, da našim klerikalcem ni na tem
ležeče, kmetu resnično pomagati, ampak ga le za svoje na-
mene izkoriščati.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda
v Kranju se vrši danes ob poldevetih zvečer v čitalniški
bralni sobi z običajnim dnevnim redom. — Čudno se
nam dozdeva, zakaj je letos glavni odbor preložil skup-
ščino na sredo, med tem ko je druga leta bila vedno na
četrtek. Dne 1. velikega srpana je v Kranju semenj, in
zbog tega utegne biti udeležba Kranjcev prav pičla.

Umrli je v četrtek zjutraj v visoki starosti gospod
Valentin Prevc, zasebnik in posestnik, bivši odvetnik,
župan kamniški ter deželni poslanec mestne skupine Kamnik-
Radovljica-Tržič, pred leti predsednik ter odbornik »Na-
rodne čitalnice v Kranju« in tukajšnjega »Bralnega društva«.
Pokojnik je prišel leta 1869. v Kranj, kjer je otvoril
odvetniško pisarno. Slovenski pesnik dr. Simon Jenko je
služboval več let pri umrlem kot koncipijent. — Pogreb
je bil danes ob polšestih popoldne. Spreveda so se udele-

žili: korporativno z zastavo «Narodna čitalnica», prostovoljno gasilno društvo ter mnogo, mnogo odličnega občinstva, kar spričuje, koliko simpatij je užival pokojnik med tukajšnjim meščanstvom. Čitalniški pevci so zapeli žalostinki pred hišo žalosti in na pokopališču. Pokojnik je bil vedno — tudi v najopasnejših časih — unet ter značajan rodoljub in mož naprednega mišljenja. Bodi mu zemljica lahka!

O glavni letošnji skupščini družbe sv. Cirila in Metoda pišejo nam iz Radovljice: Veliko veselje in navdušenost je vzbudila pri vseh tukajšnjih rodoljubih novica, da bode družba sv. Cirila in Metoda imela letos svoje glavno zborovanje v našem mestu, in začelo se je tukaj skrbno pripravljajanje, da bodo slovesno pozdravljeni in dostojno sprejeti iz vseh slovenskih pokrajin semkaj dospeli vrli borilci in branitelji našega zatiranega naroda. Največjo radost in uslugo pa bodo menda napravile družbi radovljiške rodoljubkinje, ki bodo na dan glavnega zborovanja ustanovile svojo podružnico in ob jednem družbi poklonile v dar svoj prvi velikodušni prispevek. Kaj je nam Slovincem družba sv. Cirila in Metoda, je znano, in lahko se reče, da tako pomembne in znamenite slavnosti, kakor bo ravno omenjena, tukaj še nismo imeli. Upati je, da bodo čislani Radovljčani ta obisk svoje dične družbe znali ceniti in po svoji moči pripomogli, da se bode slavnost povoljno izvršila. Družba bo imela tukaj svoje zborovanje dne prvega velikega srpana v salonu Hudovernikove gostilne. Poleg salona je lep senčnat vrt, kjer se bo gostom nudil prekrasen razgled na savsko dolino in tja gori na divno blejsko okolico ter zadaj kipeče veličastno triglavsko pogorje s častitim troglavim poglavarjem. Pogled na te slikovite slovenske kraje bode našim dragim gostom gotovo še bolj vtrdil in povišal ljubezen do mile domovine, da jo bodo odslej še srčneje in še pogumnejše branili tujčeve pohlepnosti. Slavnost se bode vršila omenjenega dne po tem-le sporedu: Ob poldevetih dopoldne slovesen sprejem na kolodvoru, potem zborovanje v Hudovernikovi gostilni, ob polne banket ravnotam in ob dveh izlet v Poljce.

Pogreša se 43 let stara kajzarica Ivana Vidmar, po domače Rebenčič, iz Senčurja že od 8. rožnika. Pravijo, da je žena slaboumna.

Iz Vogljan se nam poroča, da je došlo od c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu vprašanje radi poštnega nabiralnika v Voklem; istotako tudi za vas Luže občine Senčur. Ker se nam vas Voklo zdi neprimerna, hočemo prihodnjic stvar razjasniti.

Iz Radovljice se nam piše: Ker se vedno povprašuje radi ustanovitve mojstrske zadruge, se tem potom naznanja, da se vsa zadevna stvar že nahaja pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Gorelo je dne 17. t. m. okrog poldevetih zvečer v kantini na Savi, okraj radovljiški. Ogenj so hitro pogasili tovarniški delavci. Škoda znaša okrog 40 kron. — Dne 15. t. m. je pogorel pod in vsa na njem in v njem spravljena slama posestnika Franca Pogačarja na Klanecu, okraj kamniški. Škode je okrog 1700 kron, zavarovan je bil Pogačar za 1200 kron. Sodnija poizveduje, kdo je zažgal. — Dne 20. t. m. je ogenj vpepelil gospodarsko poslopje s senom posestniku Antonu Grašku v Domžalah. Skupno škodo cenijo na 5000 kron, zavarovan pa je bil za 2000 kron. Gasilno društvo domžalsko je bilo takoj na licu mesta.

Ponesrečil se je sedemdesetletni Jurij Alič iz Javorja, sodni okraj Škofja Loka, dne 14. t. m., ko je zlezal na črešnjo in jo hotel obirati. Stari mož je padel v visokosti štirih metrov na tla in takoj mrtev obležal.

V Bohinju se je minuli teden mudil železniški minister; da je bil pričujoč pri reviziji proge bohinjske železnice. Blejsko pevsko društvo mu je napravilo ob njegovem prihodu serenado. Minister je strmel nad krasnim petjem.

Na Bledu se je vršila dne 19. t. m. nadomestna volitev v zdravilišni odbor namesto odstopivšega predstojnika dr. Mošeta; izvoljen je bil gospod Josip Verderber.

V bohinjskem jezeru je minulo nedeljo utonil 20 letni Janez Cerkovnik. Prijel ga je krč in začel se je potapljati. Poklical je tovariša, ki mu je hitro priskočil na pomoč. Ta ga je prijel za roki, a ko je videl, da ga ne more rešiti in da je sam v največji nevarnosti, je v zadnjem trenutku ponesrečenega spustil na dno. Čez pol ure sta prišla dva moza s čolnom in ga potegnili vsega trdega iz jezera.

Osebnosti v Gorjah je imenovan novomašnik gospod Valentin Zabret, gospod Alojzij Jarec, kapelan v Gorjah, je premeščen v Železnike, gospod Ignacij Nadrah, kapelan v Trziču, pride k sv. Jakobu v Ljubljano, gospod Anton Plešič, kapelan v Smledniku, je prestavljen v St. Vid na Dolenjsko, v Smlednik pa pride gospod Adalbert Hybašek, kapelan iz Zagorja.

Učiteljstvo cerkljanske okolice priredi za dijasko kuhinjo in učiteljski konvikt v nedeljo dne 6. velikega srpana ob štirih popoldne vrtno veselico s petjem in srečolovom na vrtu gospe Vavkenove v Cerkljah. Spored priobčimo prihodnjic. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Strele je udarila dne 17. t. m. ob enajstih ponoči v poleg hiše posestnice Ivane Jan iz Godič, politični okraj Kamnik, stoječi oreh in zanetila slamnato streho omenjene hiše. K sreči so vaščani ogenj hitro opazili in pogasili. Škoda se ceni nad 50 kron. — Strela je ubila dne 18. t. m. Marijo Gašperin iz Zgoš, okraj radovljiški; Marijana Pernuš pa je zadobila na zgornjem delu telesa hude opekline, tako da se dvomi nad njenim zdravjem. Zanjci sta namreč vedrili pod hrusko.

Trgovina in obrt. V političnem okraju radovljiškem so v minulem mesecu pričeli izvrševati obrt naslednji: Marija Schrey na Jesenicah, gostilničarski in točajski obrt; Matevž Cvenkelj na Brezjah, krojaštvo; Katarina Bukovnik na Hruševci in Marija Zupan v Kropi, prodaja piva v steklenicah; Anton Kunsterle na Bohinjski Bistrici, mizarstvo; Franc di Florian in Janez di Florian v Kranjskigori, krošnjarstvo.

Gasilno društvo na Breznici, radovljiški okraj, je dobilo dovoljenje, da sme letos za napravo gasilnega orodja napraviti tombolo s 400 kartami.

V Škofji Loki je dobil ondotni uršulinski samostan od ministrstva pravico, da osnuje deklško meščansko šolo.

Letno poročilo petrazredne deške ljudske šole in obrtne nadaljevalne šole v Škofji Loki smo prejeli, in je razvidno iz njega, da je to šolo obiskovalo 272 učencev, izmed teh sta 202 sposobna za višji razred. Za prestop v srednje šole se je oglašilo 22 učencev.

V Poljanah nad Škofjo Loko se je dne 23. t. m. obesil 43 letni Janez Demšar. Pravijo, da se mu je mešalo.

V Lukovici bo imela Ciril-Methodova podružnica za brdski sodni okraj v ponedeljek, dne 30. t. m., ob štirih popoldne, pri Slaparju svoj občni zbor.

Na Koroškem **V Trbižu** je utonil praktikant tvrčke Pufitsch Tomaž Pišof.

Otvoritev koč na Grintovcu. Pišejo nam: Minuli četrtek vršila se je, kakor že omenjeno, otvoritev češke koč na Grintovcu. Lahko rečemo: To je bil pravcati gorski praznik. Čeprav je češka podružnica hotela, da se vsa slavnost vrši v omejenem krogu planincev, hiteli so

planinci ta in že prejšnji dan iz vseh krajev, tako iz Koroške kakor iz Štajerske, trumoma v Kokro, tako da smo našli okrog 250 udeležencev. Kdo pa bi tudi ne uporabil toli ugodne prilike pohiteti na pod Jezerske vrhove, nasiti se ondi najčistejšega gorskega zraka, obenem pa uživati v toli meri pravcato slovansko gostoljubnost, ako ima le količkaj čuta za gorsko naravo in če mu pripušča čas. Od jezera do kočje je dve uri počasne hoje. Do polovice pota vodi kolovozna pot, večinoma po gozdu, potem pa zavije na levo in odtod po porobku, počasno dvigajoč se tja do kočje. Druga polovica poti je od češke podružnice na novo prav izborno napravljena, vsa pot pa nenaporna, vsaj videli smo priti po njej dame z največjo lahkoto, da, celo mali sedemletni fantek je prilezel po njej. Koča, ki stoji na Malih ravneh in leži 1600 metrov nad morsko gladino, ima jako ugodno lego in bo sosebno dobro služila izletnikom iz Jezerskega, ki hočejo brez kakega večjega truda priti tja v gorsko naravo. Leži na precejšnji planoti in je obkoljena od strmih vrhov Skute, Babe in Rinke. Ravno nad njo vidiš prehod na Grintovec, takoimenovano Mlinarsko sedlo. Za pot se potrebuje dobre tri ure, vendar jo priporočamo le dobrim in vztrajnim turistom. V neposredni bližini, nekaj korakov od kočje pa leži še polno snega. Koča je napravljena iz mecesnovega lesa v pristno-češkem slogu in po svoji obsežnosti bi se smela imenovati mali planinski hotel. Vsi prostori so jako obsežni in udobno opremljeni. Prenosišča nudi kakim tridesetim turistom, za dame so pa v pritličju, kakor tudi pod streho separirane sobe. — Po desetih prične se oficijelni del slavnosti. Predsednik češke podružnice vseučilišni profesor dr. Chodounsky pozdravi v češkem jeziku vse došle zastopnike in odlične goste; nadaljuje slovenski pravi, da je kočja pristopna vsakemu. Prišleca se tu ne vpraša po rodu. Nestrpnosti ni prostora v kočji, vendar pa bodi v slovanskih gorah gospodar: Slovan. Naglašuje bratsko vzajemnost Čehov in Slovencev pravi: «Med Vami čutimo se domačini, z Vami se veselimo in z Vami čutimo vsako bolest.» Konečno naprosi dičnega našega planinca, gospoda župnika Aljaža, da blagoslovi kočjo, kar je ta storil po običajnem obredu z azistenco gosp. Meškota, Hrabeja in še enega češkega duhovnika. Po blagoslovu zapoje pevci «Lepa naša domovina», Čehi pa pesem sv. Vavilava. Nato govori tajnik češkega deželnega odbora, gospod Mareš, poudarjajoč zasluge pri stavbi kočje, zlasti gospoda deželnega poslanca Murija, več drugih posestnikov od Jezera, sosebno pa načelnika savinjske podružnice, gospoda Kocbeka in gospoda vseučilišnega profesorja dr. Frischaufa. — Ljubljanski župan gospod Ivan Hribar povdarja v res krasnem govoru važnost kočje ne le z narodnega, temveč tudi z narodno-gospodarskega stališča in slednjic v dokaz bratskega sporazumljenja in slovanske vzajemnosti Čehov in Slovencev poljubi predsednika češke podružnice, čemur so sledili gromoviti «Živio»- in «Na zdar»-klici. Med tem pa so pokali topiči, da je kar bobnelo po bližnjih gorah. — Govorili so potem zastopnik mesta Prage, sodni pristav gospod Lubomir Jeřabek in predsednik slovenskega planinskega društva, gospod profesor Orožen o važnosti in krasoti kočje, ki daleč nadkriljuje vse dosedanje društvene kočje. Gospoda Hraba in Meško opisujeta težavno stanje koroških Slovencev, predsednik radovljiške podružnice, gospod Roblek pa donša češkim planincem pozdrave izpod Triglava. S tem je bil zaključen oficijelni del slavnosti, na katero je bilo poslanih 17 brzojavnih pozdravov. Nato povabi predsednik češke podružnice zastopnike osrednjega odbora, podružnic in korporacij na mali zajutrek, pri katerem so češke dame z njimi lastno spretnostjo stregle z izbornim plizen-

skim in smihovskim pivom, ki sta ga te dve pivovarni v ta namen darovali podružnici. Pri tej priliki napije gospod dr. Förster češkim planinkam in sploh češkemu ženstvu. Potem je večina planincev začela odhajati, zahvaljujoč se češkim bratom in njihovim družicam za pravo slovansko postrežbo in gostoljubje. Nekateri pa so ostali še ondi, da so večeraj polezli na vrh Grintovca. Od naše podružnice udeležilo se je tega izleta 16 članov, ki niso mogli prehvaliti lepega izleta in sijajno uspele slavnosti. — Naj bi bilo marljivo delovanje češke podružnice in vsestranska podpora, katero ta uživa, nam v izgled in vzpodbudo do dojitve planinstva in v prospeh podpore za podružnico, da ji bo mogoče čim prej staviti nameravano kočjo na Storžiču in si tako zagotoviti lepo gorsko postojanko, ki bi sicer znala priti v druge roke. — Pri tej priliki bodi omenjeno, da bo prihodnji podružnični izlet koncem prihodnjega meseca, najbrž na Golico, kar se bo pravočasno naznanilo v listu.

Gospodarske stvari.

Aviso za nakup 2700 metrskih stotov pšenične moke: C. kr. intendancija tretjega kora v Gradcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da namerava c. in kr. vojaški erar kupiti 2700 metrskih stotov pšenične moke. Pismene ponudbe se imajo do 2. velikega srpana t. l. do desetih dopoldne vložiti pri napominani intendanciji. Kup se bo efekturnal po trgovski navadi s pomočjo končnega pisma na podlagi usanc-zvezka. Usanc-zvezke se lahko vpogleda pri vojaških oskrbovalnih skladiščih Ljubljana, Gradec, Celovec, Trst, Maribor, Gorica in Pulj ali se jih tudi ravnotam kupi po osem vinarjev polo. Natančnejše pogoje in ponudbene formulare so na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Ameriški Slovenci iz Klevelanda in okolice so imeli dne 8. t. m. pogovor glede ustanovitve slovenske kmetijske družbe.

Domača knjižnica.

Nove razglednice mesta Kranja založila je tukajšnja podružnica slovenskega planinskega društva. Razglednice so res umetniško delo ter predstavljajo mesto Kranj ob jutranji zori. Vrhovi hrihov žare, mesto pa je zavito v lahno jutranjo meglo. Čisti dohodek teh razglednic, katerih se je naročilo 10.000 komadov, je namenjen za zgradbo planinske kočje na Storžiču. Letos se je popravila pot do vrha Storžiča tako, da je vsakemu lahko pristopen. Cena razglednicam je zbog tega 14 vinarjev. Planinci in prijatelji planinstva, sezajte torej po teh razglednicah v prid slovenskemu planinstvu. Trgovci, kateri jih žele več skupaj, naj jih naroče pri gospodu Janku Majdiču, predsedniku tukajšnje podružnice.

«Glasbena Matica» v Ljubljani razpošilja te dni svojim članom letošnje muzikalije. Prvi zvezek prinaša hrvaški moški zbor z bas-solo «Na vrelu Bosne» od F. S. Vilharja. Drugi obsega najprve slovenske nabožne pesmi, harmonizirane od M. Hubada. «Glasbena Matica» je pri nas gotovo eden najvažnejših kulturnih zavodov, ki je zlasti letos radi obilih troškov, ki so mu narasli vsled zidanja lastnega glasb. doma, potreben najkrepkejše in vsestranske podpore. Članarina znaša samo 4 K. Naprošeni smo objaviti, da dobe vsi dosedanji tukajšnji člani «Glasbene Matice» društvene muzikalije potom okrožnice. Kdor želi kot ud na novo vstopiti, ta naj blagovoli zglasiti se pri učitelju gospodu V. Rusu, tč. tukajšnjemu poverjeniku «Glasbene Matice», ker mu je s tem prihranjen ves nadaljni trud.

Tedenski sejem v Kranju dne 23. t. m.

Prignalo se je 90 glav goveje živine, 4 teleta, 39 prašičev, — ovac. 50 kg stane, in sicer: pšenice K 7-50, prosa K 7.—, ovska K 6.—, rži K 6-75, ajde K 9-50, ječmena K 7.—, fižola K 13.—, krompirja K 3-50.

S potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nepozabni soprog, oziroma oče, tast in ded, gospod

164

Valentin Prevc

zasebnik in posestnik

danes dne 26. julija, ob 1/2 7. uri zjutraj, po daljši in mučni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 74. letu svoje starosti, udan v božjo voljo, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb pokojnikov se vrši v soboto, dne 28. t. m., ob 1/2 6. uri popoldne iz hiše št. 170 v Kranju.

Sv. maše se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Kranju, dne 26. julija 1900.

Marija Prevc, soproga. — Alojzij Prevc, postajenačelnik c. kr. državnih železnic, Valerijan Prevc, asistent c. kr. priv. južne železnice, sina. — Urbanija Prevc, Silvija Lah, Riharda Prevc, Viktorina Tavčar, hčere. — Alojzij Tavčar, c. kr. realni profesor, Evgen Lah, mag. tajnik, zeta. — Vida Lah, Danica, Živko Tavčar, vnuki.

Franc Dolenz v Kranju

in

Edvard Dolenz v Škofji Loki

priporočata svojo bogato zalogo

cementa, špecerijskega blaga, špirita in delikates, pravega francoskega in tuzemskega šampanjca, porenskih, moselskih, španskih, grških in avstrijskih vin v buteljkah

pravega francoskega in tuzemskega konjaka, breskev, malinovca, brinjevca, borovničarja in bezgovca, žganja, slivovca, esence za punč, plzenskega grenčeca, slivovke in vse vrste likerjev

160—1

po najnižjih cenah.

Loterijska srečka dne 22. mal. srpana. t. l.

Gradec: 5 19 2 26 34

Povodom svojega potovanja v v Kranj kličem vsem rojakom brez primere krasne kranjske dežele, zlasti svojim ljubim in dragim prijateljem in znancem, kakor tudi vsem prebivalcem svojega nepozabljivega rojstnega mesta Kranja trikratno gromovit, Živio!

V Kranju, dne 25. malega srpana 1900.

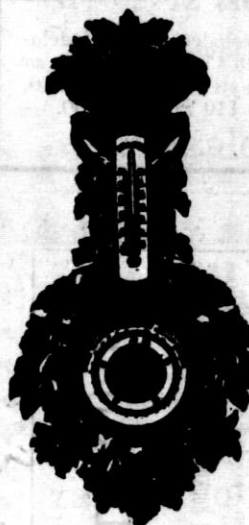
Adalbert Queiser

c. in kr. dvorni tiskar in dvorni knjigovez trgovina s knjigami in papirjem urednik in založnik «Amstettner Wochenblatt».

Odlikovan od Njega c. in kr. visokosti nadvojvode Franca Salvatorja,

Častni član katoliškega rokodelskega in delavskega društva v Amstettnu.

159

Aneroid-barometer in termometer v krasno izdelani omarici, 50 cm dolgi, gld. 6-50

daljnogled (Feldstecher) v toki (Etui) gld. 5-50, fin. gld. 850, najbnejši, gld. 13.—

srebrna ženska ura, fina, natančno repasirana, garantirana 1 leto gld. 6.— enaka moška gld. 6-50

naočnik, nikel-nast, fin, gl. 1-35 Double-zlato gld. 3-80

H. SUTTNER

urar v Kranju, zraven lekarne

priporoča svojo izborno zalogo le

finih in dobrih ur, zlatnine, srebrnine in optičnega blaga

po najnižjih cenah.

Najnovejši cenik se razpošilja na zahtevanje poštne prost.

Naročila se izvršujejo franko in tudi embaloško ne računim. 163—1

Stanovanje

obstoječe iz dveh ali treh sob in kuhinjo išče se z dnem 1. oktobra.

162—1

Več se izve pri upravnistvu «Gorenjca».

Kmetijska podružnica v Selcah nad Škofjo Loko

posreduje nakup

sodov

za razpošiljanje zelja, repe, rib; sodov za žreblje, cement, kakor tudi posode za različne lekarine.

154-2

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani pristrčno za hvalo za doposlane Jim stekleničice

161-1

tinkture za želodec

in so njemu z diplomno dně 27. novembra 1897 podelili naslov »Dvorni založnik Nj. svetosti« s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Nj. svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo bolehalim G. Piccolijevo želodčno tinkturo, kar ra krepa želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje. Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar »pri angelu« v Ljubljani, na dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošlje izdelovaleh v skatljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. v., po 24 steklenic za gl. 2.40,

po 36 za gl. 3.50, po 50 za gl. 6.50, po 110 za gl. 10.30. — Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Bik (pincgavec)

151-3

je naprodaj pri Puču, posestniku v Gradu nad Cerkljami.

Karola Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

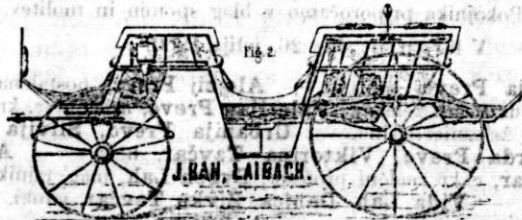
trgovina z železnino na debelo in na drobno

Ljubljana, dunajska cesta št. 18

priporoča svojo veliko zalogo Lanzovih poljedelskih strojev, mlatilnice, slamoreznice, gepelje, čistilnice (trierje), stroje za setev, košnje in žetev, železne pluge, katerih ni treba držati. Vedno čez 200 strojev v zalogi, katero si lahko vsak ogleda. 107-13

Traverze, železniške šine, cement, železo, jeklo, okove za vrata in okna, štedilnike, peči in kuhinjsko opravo, cevi in trombe za vodo, raznovrstno orodje za mizarje, kovače i. t. d., nagrobne križe.

!!Cene izvanredno nizke!!

Sedlar J. BAN v Ljubljani

se priporoča častitemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje natančno po naročilih.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke.

Naprodaj imam dva napol pokrita, jako elegantna dunajska brek-voza, dva brom in dve odprti kočiji. 105-13

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napravo po 5 litrov likerjev: Tropinovec, absint, pelinovec, ruski pelinovec, češki liker, kimel po 80 kr.; slivovec, rum, češnjavec, alaš, alpski liker po 85 kr. in konjak, benediktinec, Chartreuse, plzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znakih ali po poštni nakaznici; po poštnem povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljlatvi pridenem navodilo, kako se napravi liker. Razprodajalec, če naročijo več blaga, mnogo ceneje;

Anton Rukavina

150-3

TRST, Via Belvedere št. 23.

Usa luksus-piva izpodrine

155-2

najbolje reinfumirano

dvojno vležano (Doppellager)

in granatno pivo

iz češke delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu leta 1897. dobilo jedino častno darilo z izrecnim priznanjem »za izborno pivo«. — Javna pohvalna priznanja inkažijnih in vnanjih, p. n. odjemalcev so mnogostevlino na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic a 1/3 litra po konkurračnih cenah.

Glavno zastopstvo

ANTON DITRICH v Ljubljani

Marije Terezije cesta šte. 2.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovejši fašone priporoča po nizki ceni 57—20

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Trgovina z železnino F. Golob

LJUBLJANA Wolfove ulice št. 8 LJUBLJANA
priporoča svojo zalogo 99—14

raznovrstnega železnega blaga, kuhinjske posode, hišnega, poljskega in raznovrstnega rokodelskega orodja, pozlačenih grobnih križev in vsakovrstne železnine.

Cene nizke. — Postrežba točna.

Šivalni stroji in kolesa.

Tovarniška zaloga

IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj. 63—20

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega
blaga se opozarja na tvrdko 58—20

HUGO IML

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Najboljše vrste kolesa!

tu- in inozemskih tovarn IV. PUCHA

Monarch, Nauman, Peugeot

francoska kolesa od 150—230 gid. prve vrste
priporoča 60—20

tvrdka A. Putrich

V zalogi imam vedno 400—500 koles, katere prodajam po najnižjih cenah.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah

se dobiva 59—20

v zalogi Ivana Gorupa.

Telefon št. 90.

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica

sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50

priporoča svojo veliko 61—20

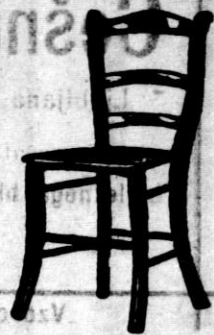
zalogo sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROČE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je
„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hótél. 62—20

Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenjska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Največja tovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

77—19

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst suknenega blaga jagerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Genelj nakup kot povsod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpake (trpežne bele kovine):

1 tucat žlic, navadnih gl. 4-40, težkih gl. 5-50
1 " " za kavo " 2-20, " " " 2-60
1 " nožev ali vilic " 6-—, " " " 6-—

Jedna velika žlica za mleko gl. —80, za juho gl. 2-—

Noži in vilice z roženim, kosčnim ali trdo-lesnim rotajem:

12 parov navadnih od gl. 1-80 do gl. 3-—
12 " poljših " " 3-50 " " 7-50

Svečniki iz alpake visoki 21 24 26 1/2 cm

84—18 gl. 2-— 2-30 2-60

Domača trgovina

Češnik & Milavec

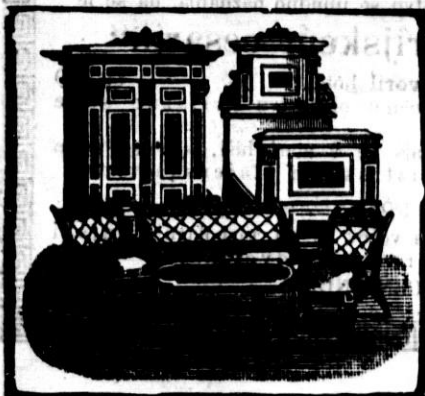
Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

se priporočata pri nakupovanju pomladanskega in letnega blaga za obleke za ženske in moške

po najnižji ceni. 86—18

Vzorci po pošti na razpolago.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, zaloga pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob. otroških vozičkov, nastoljatev, počivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 76—19

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice

in žage. 81—19

Prevzame in izvršuje stavbinska in tesarska dela.

Švedtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana

Mestni trg 18

priporoča svojo veliko 82—19

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroho spadajoča dela. Sezjemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja naročila točno.

Alojzij Večaj

74—19 izdelovalec

vsakovrstnih prešanih peči iz glinastih snovi.

Velika zaloga peči za notranjo ali zunanjo kurjavo najmočnejših vsakovrstnih barv: rujave, modre, sive, rumene, bele, zelene i. t. d., belo in modro posodo za štedilna ognjišča.

Lastna izdelovalnica:

Ljubljana, Opekarska cesta št. 9 (veliki stradon).

Adolf Hauptmann

75—19

oljnatih barv, firnežev, lahov

in kleja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Nepremočne vozne plahke

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—13

R. Ranzinger

špediter c. kr. priv. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Pri novi tovarni

J. Schumi & Comp., Ljubljana.

Največja zaloga 102—14

modnega, manufakturnega, platnena, volnatega blaga in perila.

Vedno novosti v suknji in modnem blagu za dame.

!! Cene brez konkurence!!

Najrazličnejši ostanki za polovico cene.

Radi prevelike izpremembe v blagu se zbirke vzorcev ne izdajajo, temveč na zahtevanje samo odrezki.

Glavna trgovina: **LJUBLJANA, Dunajska cesta 6**
Filijalke: **Ljubljana, Petrovo nabrežje 2 in v KRANJU.**

Važno za kmetijstvo!

Doktor Trnkóczy-a redilna in hranilna štupa za

* prašiče. *

Redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi tvorbi mesa in tolsče. Jako blagodejno vpliva na prebavne organe.

Zahvalna in priporočilna pisma i. t. d. od mnogih poljedelcev potrjujejo dobroto tega sredstva, katero bi ne smelo manjkati pri nobeni kmetiji. Zavojček 50 vin., pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

S pričevala.

Gospod pl. Trnkóczy v Ljubljani!

Najlepša hvala za redilni prašek, tisti je dobro služil.

Vaš hvaležni **JOSIP ŽNIDARŠIČ.**

Gradiškuta (Primorje), dne 12. junija 1896.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani!

Hvala Vam, da ste mi tako brzo poslali prašek za prašiče, ki je imel dober uspeh. Pošljite mi še 5 zamotkov redilnega praška in steklenico tinkture za kurja očesa.

Teršič-Vransko (Štajersko), dne 10. januarja 1897.

S spoštovanjem

IVAN PIKL.

Pozor, kmetovalci! Kakor izhaja iz razpisa visoke deželne vlade z dne 18. julija 1899, št. 10.599, sme se ta prašek v vseh prodajalnah prodajati, toraj ga tudi zahtevajte na deželi pri Vaših trgovcih i. t. d. Če ga pri Vas ne dobite, potem pišite pod naslovom: 83—17

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani

z dopisnico za 5 vinarjev in ga dobite takoj po pošti.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujejo občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba, vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetijskega občinstva tudi za nadalje 113—12

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu št. 1.

Prva in najstarejša 73—19

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ernest Fevnikar

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Dunanja natočila točno. — Cene nizke. 72—19

106—14
AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i. t. d. kakor tudi vsa druga ključavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Prva električna ljubljanska
* tovarna mrežastih ograj *

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 14—29

Gospodom učiteljem in prekupevalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Mestna hranilnica

v Kranju
obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2.098.552 kron 38 vinarjev. — Stanje hipoteknih posojil 1.492.003 kron 34 vinarjev. 35—25

Vizitnice in kuverte

po zelo nizkih cenah

priporoča tiskarna v Kranju.

Zahtevajte

Brandtov sla doled

toplo priporočen od tukajšnjih gospodov doktorjev, ki se dobiva v Kranju v kavarnah Jäger in Kreuzberger, v Škofji Loki v kavarni Splihal in v Tržiču. — Pošilja se po železnici, po pošti in na dom ob vsaki uri in na vsako daljavo. 152—3

Krepak deček

15 let star, se sprejme takoj kot milarski vajenec.

Natančnejši pogoji pri gospodu Ignaciju Focku, milarju v Kranju. 145—4

Razprodaja.

Ker hočem do jeseni razprodati vsa kolesa, tedaj prodajam taista za vsako ceno. Dobijo se pri meni tudi druge stvari, ki zraven spadajo. Kdor ne verjame, naj se prepriča. 158—2

PAVEL BIZJAK, razprodajalec koles,
v Kranju, na glavnem trgu št. 132.

Priporočilo in zahvala.

Dne 14. junija t. l. smo spodaj podpisani pogoreli, in gospod Franc Ksaver Sajovic („pri Mubiju“) v Kranju kot glavni zastopnik

Dunajske zavarovalne družbe

se je potrudil, da nam je družba popolnoma izplačala vso svoto, zategadelj se tukaj javno **zahvaljujemo** in to družbo vsakemu prav toplo **priporočamo**.

V Drulovku, dne 1. julija 1900.

Neža Ješe.

Marija Lukanc.

Jernej Kalan.

Jurij Košir.

153—2

Franc Drinovec in Janez Ješe, prič.

Resničnost zgoranjega se potrjuje:

L. S.

JOSIP NOVAK, župan.